

Inhoud

➤ Inleiding.....	15
➤ Checklist.....	17
1. Vóór de uitvaart.....	17
2. Vlak na de uitvaart.....	17
3. Binnen bepaalde tijd.....	18
HOOFDSTUK 1. ➤ Rond het overlijden.....	21
1. Overlijden.....	21
2. Samenwerking met de begrafenisondernemer.....	21
3. Vaststelling van een overlijden.....	21
4. Aangifte.....	21
5. Overlijdensakte.....	22
HOOFDSTUK 2. ➤ Begraven of cremeren.....	25
A. Lijkbezorging.....	25
1. Wijze van lijkbezorging: begraven of cremeren.....	25
2. Keuze van de wijze van lijkbezorging.....	25
3. Verklaring van laatste wilsbeschikking.....	26
B. Begruving.....	28
1. Toestemming tot begraven.....	28
2. Grafconcessie.....	29
C. Crematie.....	30
1. Toestemming tot crematie.....	30
2. Asbestemmingswijze.....	31
3. Meegeven van een gedeelte van de as.....	31
4. Grafconcessie.....	32
HOOFDSTUK 3. ➤ Overlijden in het buitenland.....	35
1. Overlijden in het buitenland.....	35
2. Aangifte.....	35
3. Hulp bij een overlijden van een familielid in het buitenland.....	35
4. Een buitenlandse overlijdensakte erkennen en overschrijven in België.....	35
HOOFDSTUK 4. ➤ Administratieve zaken.....	39
A. Verwittigen van de werkgever.....	39
1. Het overlijden van één der partijen.....	39
2. Arbeidssituatie.....	39
B. Schoolgaande kinderen.....	41
C. Financiële instellingen.....	42
1. Blokkeren van rekeningen.....	42
2. Vrijgave van rekeningen of tegoeden in depot.....	43
3. Deblokking van kluisen.....	44
4. Attest van erfopvolging.....	44
5. Akte van erfopvolging.....	46

Inhoud

6.	Wat in de tijd na het overlijden maar vóór de vrijgave?	46
7.	Terbeschikkingstelling van een beperkt bedrag aan de langstlevende echtgenoot of wettelijk samenwonende partner	47
8.	Betaling van bepaalde bevoorrechte kosten	48
D.	Slapende tegoeden	48
1.	Wat zijn slapende tegoeden?	48
2.	Hoe slapende tegoeden zoeken?	49
3.	Slapende tegoeden terugkrijgen	49
HOOFDSTUK 5.	➤ Pensioenen	51
A.	Overlevingspensioen of overgangsuitkering	51
B.	Werknemersstelsel	52
1.	Het overlevingspensioen	52
2.	De overgangsuitkering	57
C.	Ambtenarenstelsel	59
1.	Het overlevingspensioen	59
2.	De overgangsuitkering	68
D.	Zelfstandigenstelsel	71
1.	Het overlevingspensioen	71
2.	De overgangsuitkering	75
E.	Voorschotten op het pensioen	77
F.	Aanverwante regelingen	77
1.	Inkomensgarantie voor ouderen	77
2.	Pensioen en rente van oorlogsinvaliden en oud-strijders	77
3.	Extralegaal pensioen	77
HOOFDSTUK 6.	➤ Huwelijk - Samenwoning	79
A.	Huwelijk	79
1.	Het stelsel van scheiding van goederen met gemeenschap van aanwinsten	80
2.	Het stelsel van scheiding van goederen	81
3.	Het stelsel van algehele gemeenschap van goederen	82
4.	Rechten van de langstlevende echtgenoot	82
B.	Wettelijke samenwoning	84
1.	Stelsel van scheiding van goederen	84
2.	Rechten van de langstlevende partner	85
C.	Feitelijke samenwoning	86
1.	Scheiding van goederen	86
2.	Rechten van de langstlevende partner	86
HOOFDSTUK 7.	➤ Erven en erfopvolging	91
A.	Voorwaarden om te erven	91
1.	De erfgenaam moet bestaan bij het openvallen van de nalatenschap	91
2.	De erfgenaam moet niet onwaardig zijn	91
3.	De erfgenaam moet de nalatenschap aanvaarden	92

Inhoud

B. Wijzen van erfopvolging: testamentaire erfopvolging en wettelijke erfopvolging	92
C. Wettelijke erfopvolging	93
1. De bloedverwanten	93
2. De langstlevende echtgenoot	96
3. De langstlevende wettelijk samenwonende partner	97
D. Testamentaire erfopvolging	98
1. Wat is een testament?	98
2. Hoe een testament opstellen?	99
3. Beperking van de vrijheid om te beschikken via een testament: de reserve en het beschikbaar deel	100
4. Berekening van de reserve	100
5. Reservataire erfgenamen	101
6. Reserve van de afstammelingen	102
7. Reserve van de langstlevende echtgenoot	102
8. Inbreng	103
9. Inkorting	103
E. Erfovereenkomsten	104
1. De globale overeenkomsten	104
2. De punctuele overeenkomsten	105
3. De rol van de notaris	106
F. Keuzerecht: aanvaarden of verwerpen van de nalatenschap	106
1. De zuivere aanvaarding	107
2. De aanvaarding onder voorrecht van boedelbeschrijving	107
3. De verwerping	108
4. Wat als men geen erfgenamen heeft?	109
HOOFDSTUK 8. > Aangifte van nalatenschap	111
1. Toepasselijke wetgeving	111
2. Waar moet de aangifte van nalatenschap worden ingediend?	112
3. Wanneer moet de aangifte van nalatenschap worden ingediend?	114
4. Binnen welke termijn moet de aangifte van nalatenschap worden ingediend?	115
5. Wie is verplicht de aangifte van nalatenschap in te dienen?	117
6. Opstellen van de aangifte van nalatenschap	117
7. Het belastbare actief	118
8. Aannemelijk passief	119
9. Waardebepaling van de goederen uit de nalatenschap	121
HOOFDSTUK 9. > Berekening erfbelasting/successierecht	125
Procedure na de indiening van de aangifte van nalatenschap	125
A. Vlaams Gewest	126
1. Berekening van de erfbelasting voor partners	126
2. Berekening van de erfbelasting voor erfgenamen in rechte lijn	127
3. Berekening van de erfbelasting voor de broers en zussen	130
4. Berekening van de erfbelasting voor alle andere personen	131
5. Voordeliger nalaten aan vrienden en aan goede doelen	131

Inhoud

B. Brussels Hoofdstedelijk Gewest.....	133
1. Berekening van de successierechten voor de langstlevende huwelijkspartner.....	133
2. Berekening van de successierechten voor de samenwonende partner.....	134
3. Berekening van de successierechten voor de erfgenamen in rechte lijn.....	135
4. Berekening van de successierechten voor de broers en zussen.....	138
5. Berekening van de successierechten voor de ooms, tantes, neven en nichten.....	139
6. Berekening van de successierechten voor alle andere personen.....	140
C. Waals Gewest.....	141
1. Berekening van de successierechten voor de langstlevende huwelijkspartner of samenwonende.....	141
2. Berekening van de successierechten voor de erfgenamen in rechte lijn.....	142
3. Berekening van de successierechten voor de broers en zussen.....	145
4. Berekening van de successierechten voor de ooms, tantes, neven en nichten.....	146
5. Berekening van de successierechten voor alle andere personen.....	147
D. Regeling voor vererving van een familiale onderneming.....	148
1. Bedrag van de erfbelasting/het successierecht.....	148
2. Voorwaarden voor de gunstregeling.....	149
E. Omzettingswaarde van een vruchtgebruik.....	149
1. Conflictsituaties en erfenisruzies.....	149
2. Blote eigendom.....	149
3. Afkoopwaarde vruchtgebruik.....	150
4. Omzettingstabel mannen en vrouwen.....	150
5. Hoeveel is het vruchtgebruik waard?.....	150
6. Niet voor fiscale doeleinden.....	151
7. Omzettingstabellen.....	151
F. Pensioensparen: wat bij overlijden?.....	165
G. Betaling erfbelasting/successierecht.....	166
1. Wie en in welke mate?.....	166
2. Aan wie?.....	166
3. Hoe?.....	167
4. Wanneer?.....	167
5. Kan men uitstel van betaling van erfbelasting/successierecht krijgen?.....	168
HOOFDSTUK 10. ➤ Schenkingsregels.....	171
A. Inbreng.....	171
1. Erfgenamen die tot inbreng zijn gehouden.....	171
2. Wijze van inbreng.....	172
3. In te brengen waarde.....	173

Inhoud

B. Inkorting	174
1. Samenstelling van de fictieve massa	174
2. Berekening van de globale reserve en het beschikbare deel	175
3. Aanrekening van giften	175
4. Wijze van inkorting	175
HOOFDSTUK 11. > Niet-natuurlijk overlijden	177
1. Dodelijk arbeidsongeval – werknemer	177
2. Dodelijk ongeval – zelfstandige	181
3. Dodelijk ongeval met verantwoordelijke derde	183
4. Overlijden ten gevolge van een beroepsziekte	185
HOOFDSTUK 12. > Sociale voorzieningen	189
A. Voogdij minderjarige kinderen	189
B. Klein verlet	189
C. Huurcontract	192
1. Eigenaar	192
2. Overlijden van verhuurder of huurder	192
D. Kentekenplaat motorvoertuig	193
1. Overdracht	193
2. Schrapping	194
E. Recht op een verhoogde tegemoetkoming	195
F. Sociale huisvestingsmaatschappij	196
G. Studietoelagen	196
H. Parkeerkaart personen met een handicap	196
I. Nutsvoorzieningen	197
J. Abonnementen	197
K. Lidmaatschap bij allerlei verenigingen	197
L. Uitvaartvergoeding vakbondsorganisatie	197
M. Ziekenfonds	197
N. Begrafenisvergoeding overheidssector	198
1. Waarover gaat het?	198
2. Wie heeft recht op de begrafenisvergoeding?	198
3. Wat is het bedrag van de begrafenisvergoeding?	198
4. Moet de begrafenisvergoeding worden aangevraagd?	198
5. Waar moet de aanvraag begrafenisvergoeding worden ingediend?	199
HOOFDSTUK 13. > Internetgebruik – Sociale media	201
1. Accounts, codes, paswoorden en digitale munten: wat met onze online erfenis als we sterven?	201
2. Wat met Facebook & co?	202
3. De datawet geldt niet voor overleden mensen	202
4. De GDPR-wet die je privacy beschermt, geldt niet voor overleden personen	202

Inhoud

5.	Hoe saai ook, lees de kleine lettertjes over privacy.....	203
6.	Uw slimme stofzuiger verzamelt ook persoonlijke gegevens	203
7.	Op digitale munten betaal je erfenisrechten.....	203
8.	Overheids- en gezondheidsdata.....	204
9.	In tegenstelling tot commerciële bedrijven kan de overheid niet zomaar met uw data doen wat ze wil.....	204
10.	Digitaal onsterfelijk.....	205
HOOFDSTUK 14. ➤ Verzekeringen.....		207
A.	Levensverzekering	207
B.	Schuldsaldoverzekering	207
C.	Autoverzekering	207
D.	Hospitalisatieverzekering.....	208
E.	Brand- en familiale verzekering.....	208
F.	Uitvaartverzekering.....	208
HOOFDSTUK 15. ➤ Sociale zorgverlening.....		211
A.	Poetsdienst.....	211
B.	Familiehulp.....	211
C.	Thuiszorg.....	211
D.	Kinderopvang.....	211
E.	Mantelzorg.....	211
1.	Wat bij overlijden van de zorgbehoevende senior?.....	212
2.	Wanneer ontvangt de mantelzorger een attestenformulier?.....	212
3.	Wat bij laattijdig indienen van de vereiste documenten?.....	212
HOOFDSTUK 16. ➤ Personenbelasting.....		215
A.	Belastingaangifte.....	215
1.	Wie moet de belastingaangifte indienen?.....	215
2.	Hoe moet de belastingaangifte worden ingediend bij overlijden in het huwelijk of wettelijk samenwonen?.....	215
B.	Belastingen betalen na overlijden.....	218
1.	Erfgenamen.....	218
2.	Langstlevende echtgenoot of wettelijk samenwonende partner.....	218
3.	Legataris.....	219
C.	Terugbetaling belastingen na overlijden.....	219
HOOFDSTUK 17. ➤ Hulporganisaties.....		223
A.	O.V.O.K. vzw – Zelfhulpgroep Ouders Van een Overleden Kind.....	223
1.	Doelstelling.....	223
2.	Weking.....	223
3.	Ontmoetingsgroepen.....	223
4.	O.V.O.K.-activiteiten.....	224
5.	Tijdschrift.....	224
6.	Samenwerking met andere verenigingen en organisaties.....	224

Inhoud

B. Slachtofferonthaal.....	225
1. Wat is de dienst slachtofferonthaal?.....	225
2. Wie kan er terecht?.....	225
3. Wat doet de dienst slachtofferonthaal?.....	226
4. Hoe bereikbaar?.....	226
5. Waar vindt u een justitiehuis met een dienst slachtofferonthaal in uw buurt?.....	226
C. Slachtofferhulp.....	227
D. Rouw na zelfdoding.....	228
E. Tele-Onthaal.....	229
1. Een stressvolle periode.....	229
2. Wat is Tele-Onthaal?.....	229
3. Werking.....	229
4. Wat na alle 'innige deelnemingen'?.....	229
➤ Nuttige adressen.....	231
➤ Bronnen en bibliografie.....	239
➤ Persoonlijke notities.....	243